Griffie Gemeente Westervoort
Technische vragen

Meerjarenprogrammabegroting 2027-2030

Vragen WIJ Westervoort- fractie:

1. De activiteiten op het gebied van AI zijn vrij uitgebreid. Wordt hierbij samen opgetrokken met andere gemeenten zoals we dat voor toepassing van digitalisering al wel doen met Duiven en Zevenaar? Is Westervoort aangesloten bij een kennisnetwerk of leernetwerk om te leren van best practices van andere gemeenten of de provincie?

2. Kan informatie gedeeld worden in hoeverre de gemeente Westervoort op dit moment voldoet aan de Cyberbeveiligingswet, en welke onderdelen nog niet volledig op orde zijn?

3. Welke verbeterpunten zijn uit de laatste ENSIA-rapportage, risicoanalyse of onafhankelijke controle naar voren gekomen? Is dit op basis waarvan, zoals verwoord in de begroting, systemen worden ingericht, processen aangepast en trainingen gestart? Is daar een onderliggend plan voor?

4. Waarom zijn er cijfers opgenomen in de begroting voor de BBV indicatoren t/m 2023 en niet voor 2024 en 2025?

5. Welke kosten werden er in 2025 en naar verwachting in 2026 gemaakt omtrent hondenbezit? In de opbrengsten van 2026 staat EUR127.776, maar voor 2027 vervallen de inkomsten voor een bedrag van EUR145.000, waar komt dat verschil vandaan?

6. In de begroting lees ik dat de speeltuinen onderhouden worden conform het Speelruimteplan. Zijn er binnen het resterende budget van EUR 128.749 voldoende middelen om de speeltuin op de Wannersgaard op vergelijkbaar - danwel hoger - niveau terug te brengen?

7. In het Speelruimteplan werd geadviseerd om regelmatig te evalueren en zo nodig te actualiseren. Aanbevolen werd om elke 2 tot 3 jaar het uitvoeringsprogramma te updaten door te kijken welke speelplaatsen de komende jaren in aanmerking komen voor herinrichting. Tijdens de Raadsvergadering op 30 september 2019 is door de wethouder toegezegd dat ook de financiële planning geëvalueerd zou worden in 2022. We weten inmiddels dat deze evaluatie niet heeft plaatsgevonden. Kan het uitvoeringsprogramma van 2027 en 2028 gedeeld worden en of de beschikbare middelen toereikend zijn om het uit te voeren?

Antwoorden:

1. De gemeente valt onder de Cyberbeveiligingswet (Cbw) en is aangemerkt als essentiële entiteit.
   De registratieplicht is uitgevoerd en er is een basis voor informatiebeveiliging, met beleid, risicoanalyses, technische maatregelen en continuïteitsvoorzieningen.

De gemeente voldoet echter nog niet aantoonbaar aan alle verplichtingen. Met name de zorgplicht vraagt verdere uitwerking en borging. Deze verplicht de gemeente passende en evenredige maatregelen te treffen om cyberrisico's te beheersen, incidenten te voorkomen en de gevolgen ervan te beperken.

De belangrijkste opgave is om bestaande maatregelen samenhangend in te richten, periodiek te toetsen en de effectiviteit aantoonbaar te maken. Dit betreft onder meer integraal risicomanagement, incidentafhandeling en herstelprocedures, technische en organisatorische beveiliging, beveiliging van leveranciers en het toetsen en vastleggen van maatregelen en restrisico's.

Ook moeten de meldprocedures verder worden uitgewerkt en verantwoordelijkheden voor besluitvorming en escalatie duidelijk worden vastgelegd. Onderdelen van de bestuurlijke verankering en de verplichte bestuurstraining zijn nog in ontwikkeling.

De gemeente beschikt over een basis voor informatiebeveiliging, maar moet de naleving van de Cbw verder organiseren en aantoonbaar borgen. De prioriteit ligt bij de zorgplicht: niet alleen maatregelen treffen, maar ook onderbouwen dat deze passend en effectief zijn en dat cyberrisico's bestuurlijk worden beheerst.

2. Ja, op het gebied van AI trekt Westervoort samen op met Duiven en Zevenaar, net zoals bij digitalisering. Daarnaast doet Westervoort mee aan landelijke en provinciale leer- en kennisnetwerken.
   <u>Samen optrekken</u>
   - Eén AI-beleid. Er komt één AI-beleid voor Westervoort, Duiven, Zevenaar en Samenwerking De Liemers (SDL). Zo gelden overal dezelfde afspraken. Een voorbeeld: nieuwe AI-toepassingen worden eerst getoetst voordat ze in gebruik gaan.
   - Gezamenlijk experiment sociaal domein. De drie gemeenten starten samen een experiment met een AI-hulpmiddel dat gesprekken uitschrijft (transcriberen). Het doel is dat medewerkers minder tijd kwijt zijn aan verslaglegging en meer aandacht hebben voor de inwoner. We letten daarbij goed op privacy en op de regels uit de Europese AI-verordening.
   - AI-geletterdheid. De drie gemeenten zijn van plan om in 2027 samen activiteiten te organiseren om de kennis van medewerkers over AI te vergroten. Dit gebeurt binnen het programma Digitaal Vaardig. Kennis over AI is ook een verplichting uit de Europese AI-verordening.

   <u>Leren van anderen</u>
   - Duiven en Westervoort nemen deel aan de leerlijn van het Netwerk Organisatieadviseurs (NOA) en de VNG. Daarin delen gemeenten kennis over hoe digitale ontwikkelingen, waaronder AI, een goede plek krijgen in de organisatie.
   - Medewerkers van Westervoort, Duiven en Zevenaar nemen deel aan landelijke en provinciale kennisbijeenkomsten over AI. De opgedane kennis wordt gedeeld.

3. De ENSIA-rapportage, risicoanalyses en eventuele onafhankelijke controles vormen input voor het bepalen en prioriteren van verbetermaatregelen op het gebied van informatiebeveiliging.
   De nieuwe Cyberbeveiligingswet (Cbw) verplicht gemeenten om passende maatregelen te treffen voor het beheersen van cyberrisico's, het voorkomen en beperken van incidenten en het waarborgen van de continuïteit van hun dienstverlening. Hiermee sluit de wet rechtstreeks aan op de doelstelling om de digitale weerbaarheid te versterken, zodat de

gemeente beter bestand is tegen cyberdreigingen en de gevolgen van digitale incidenten kan beperken.
Om hieraan invulling te geven trekken Westervoort, Duiven en Zevenaar gezamenlijk op bij de aanschaf van een nieuw awarenessprogramma en Information Security Management System (ISMS). Het awarenessprogramma vergroot de kennis en alertheid van medewerkers. Het ISMS ondersteunt bij het structureel identificeren en beheersen van risico's, het vastleggen van beveiligingsmaatregelen en het opvolgen van verbeterpunten uit onder meer ENSIA en risicoanalyses. De BIO2 vormt hierbij het verplichte normenkader voor de informatiebeveiliging binnen de reikwijdte van de Cbw.
De extra investering maakt de aanschaf en implementatie van deze voorzieningen mogelijk. Door gezamenlijk op te trekken, delen de drie gemeenten kennis en realiseren zij een efficiënte aanpak. De maatregelen worden vanaf 2027 gefaseerd ingevoerd en dragen bij aan het voldoen aan wettelijke verplichtingen, het beschermen van gegevens en het waarborgen van betrouwbare en continu beschikbare gemeentelijke dienstverlening.

4. We hebben deze jaren gekozen door een afweging te maken tussen trendmatige informatie en de leesbaarheid van de tabel. Over het algemeen veranderen de meeste indicatoren van jaar op jaar niet veel, het is daarom bruikbaarder om een wat langere termijn te kiezen. Overigens kunt u in bijlage 7 de realisatie van 2017 vergelijken met 2025.
5. Er heeft een inspectie plaatsgevonden waar de baten bij zijn gesteld. Er bleken namelijk meer honden te zijn. Daarnaast hebben er indexaties plaatsgevonden. Er zijn ook kosten verbonden aan de inning van hondenbelasting, deze kosten vallen ook weg.
6. **Dit antwoord heeft betrekking op vraag 6 en 7.**
   De vervangingsopgave voor de periode 2024 t/m 2026 bevindt zich momenteel in de afrondende fase. Op dit moment werken wij de vervangingsopgave voor 2027 t/m 2029 verder uit, mede op basis van de recente inspecties en beoordeling van de technische staat van de speeltoestellen. Op basis van de huidige inzichten staat de speelplek Wannersgaard / Beekenoord in ieder geval gepland voor vervanging begin 2027. Voor de overige locaties wordt de definitieve programmering momenteel verder uitgewerkt. Zodra deze planning is vastgesteld, kunnen wij een volledig overzicht van de locaties en de bijbehorende werkzaamheden voor 2027 en 2028 verstrekken.